NISCHOMRÅDE · KURERAD TRENDANALYS

Strategisk digital suveränitet för utbildningssektorn

Fokus på hur svenska utbildningsinstitutioner kan uppnå digital suveränitet genom att minska beroendet av utländska molntjänster och säkerställa kontroll över data och system, inklusive policy och teknikval.

UPPDATERAD 30 juni 2026

Mikro Makro Mega

13
PUBLICERADE TRENDER

© Trendscope · version 3 · 2026-08-08 · 1/16

KORT SVAR

Det viktigaste i analysen

Svenska utbildningsinstitutioner behöver nu aktivt minska beroendet av globala molnleverantörer genom att prioritera **nationell digital infrastruktur** och interoperabla standarder. Genom att samordna resurser och följa **nationella cybersäkerhetsstrategier** kan sektorn uppnå en högre grad av digital suveränitet.

01 **Hur kan vi minska vårt beroende av globala teknikjättar vid upphandling av digitala tjänster?**

Genom att utnyttja nya dynamiska inköpssystem och prioritera europeiska leverantörer kan ni minska beroendet. Regeringen driver aktivt på för att öppna upp marknaden för **lokala och regionala tjänsteleverantörer** som erbjuder bättre datakontroll.

02 **Vilken roll spelar nationell samordning för att stärka vår digitala suveränitet?**

Samordning är avgörande för att skapa en kollektiv röst och effektivisera infrastrukturen. Genom **nationell samordning** kan lärosäten dela resurser och minska fragmenteringen i det digitala ekosystemet.

03 **Hur bör vi förhålla oss till AI-implementering i skolan givet kraven på datasuveränitet?**

AI-innovation måste ske inom strikta ramverk för compliance och säkerhet. Fokus bör ligga på att använda **nationella språkmodeller** för att säkerställa att integritet och svenska lagkrav efterlevs.

04 **Vilka investeringar i infrastruktur är mest strategiska för att säkra känslig data?**

Investeringar i säkra, nationella molnlösningar är prioriterade. Regeringen utreder nu **hemliga moln för säkerhetsdata**, vilket signalerar att framtida infrastrukturval bör styras mot lösningar med högsta möjliga datasuveränitet.

© Trendscope · version 3 · 2026-08-08 · 2/16

MAKROTREND

Ökad fokus på nationell digital infrastruktur och datakontroll

Sverige och EU driver initiativ för att utveckla oberoende, öppen källkodsbaserad infrastruktur och nationella datacenter. Detta syftar till att säkerställa att data stannar inom nationell jurisdiktion och minska beroendet av utländska molntjänstleverantörer, vilket är avgörande för digital suveränitet och säkerhet inom utbildningssektorn.

Infrastruktur | Sakerhet | Digitalisering | Reglering | 2 observationer · senast 7 maj 2026

Källor

01 **digg.se**
digg.se

02 **oecd.org**
stip.oecd.org

03 **government.se**
government.se

MAKROTREND

Fokus på digital suveränitet och minskat beroende av globala aktörer

Regeringen betonar vikten av digital suveränitet och strävar efter att minska beroendet av stora globala IT-aktörer. Detta driver fram initiativ som dynamiska inköpssystem och uppdrag till Kammarkollegiet att främja svenska och europeiska leverantörer. Trenden innebär en ökad efterfrågan på lokala och regionala digitala tjänsteleverantörer, särskilt små och medelstora företag, inom offentlig sektor.

Politik | Konkurrens | Sakerhet | 10 observationer · senast 7 augusti 2026

Källor

01 **Nytt inköpssystem ska stärka digital suveränitet - Säkerhetsvärlden**
sakerhetsvarlden.se

02 **Nytt statligt inköpssystem för digitala lösningar ska stärka Sveriges digitala suveränitet och gynna mindre företag - Regeringen.se**
regeringen.se

03 **Uppdrag Att Undersoka Mojligheterna For Ett Anslutnings och Innovationscenter**
regeringen.se

© Trendscope · version 3 · 2026-08-08 · 4/16

MIKROTREND

Fragmenterat digitalt ekosystem i skolan driver behov av interoperabilitetsstandarder

Brist på sammanhängande standarder för interoperabilitet och datautbyte mellan kommuner och skolor har skapat ett fragmenterat digitalt ekosystem. Detta, i kombination med en decentraliserad struktur, utgör en utmaning för att uppnå en enhetlig digital suveränitet och effektiv användning av digitala resurser, vilket skapar ett behov av standardiserade lösningar.

Digitalisering | Infrastruktur | Effektivisering | Reglering | 1 observation · senast 7 maj 2026

Källor

01 **education-profiles.org**
education-profiles.org

02 **groningendeclaration.org**
groningendeclaration.org

03 **oecd.org**
oecd.org

© Trendscope · version 3 · 2026-08-08 · 5/16

MEGATREND

Digital suveränitet och 'Geopatriation'

Det finns en växande betoning på att hantera data och infrastruktur inom kontrollerade miljöer, drivet av geopolitiska farhågor och regulatoriska krav. Detta innebär en trend mot att lokalisera digitala tillgångar och tjänster för att säkerställa kontroll och efterlevnad, vilket påverkar molntjänster, datalagring och cybersäkerhetsstrategier.

Sakerhet | Politik | Reglering | Infrastruktur | 7 observationer · senast 16 maj 2026

Källor

01 **Digitala mål för 2030 - EU-kommissionen i Sverige**
sweden.representation.ec.europa.eu

02 **Sweden 2025 Digital Decade Country Report**
digital-strategy.ec.europa.eu

03 **[PDF] Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030 - Regeringen**
regeringen.se

© Trendscope · version 3 · 2026-08-08 · 6/16

MIKROTREND

Svenska regeringens initiativ för hemliga moln för säkerhetsdata

Den svenska regeringen utreder och driver ett hemligt moln för säkerhetsdata, vilket indikerar ett nationellt strategiskt behov av att skydda känslig information utanför kommersiella, potentiellt utländskägda, molntjänster. Detta skapar en nischmarknad för specialiserade, säkra molnlösningar med högsta grad av datasuveränitet och säkerhet, potentiellt med svenskägda leverantörer.

Politik | Sakerhet | Infrastruktur | 4 observationer · senast 8 maj 2026

Källor

01 **Regeringen driver hemligt moln för säkerhetsdata**
dagensnaringsliv.se

02 **Analys: ”Europa vill bryta digitala beroendet” | SVT Nyheter**
svt.se

03 **Majoritet av Svenskarna Oroliga Over Utomeuropeiska Molntjanster**
it-kanalen.se

© Trendscope · version 3 · 2026-08-08 · 7/16

MAKROTREND

Ökad efterfrågan på europeisk teknik och 'tech sovereignty' som investeringsdrivare

En växande betoning på 'tech sovereignty' driver investeringar, där europeiska regeringar aktivt söker minska beroendet av utländsk teknologi och stärka sin egen digitala infrastruktur. Detta skapar en gynnsam miljö för europeiska teknikföretag, inklusive EdTech-startups, med regeringar som agerar både som kunder, partners och kapitalgivare för att främja inhemsk innovation.

Innovation | Ekonomi | Konkurrens | Politik | 2 observationer · senast 8 maj 2026

Källor

01 **EU-kommissionen samlas för att stärka digital suveränitet | IT-Kanalen**
it-kanalen.se

02 **2026 Tech Outlook Where Investors Look and What Founders Can Expect**
thebranx.com

03 **Edtech Funding Sources**
qubit.capital

© Trendscope · version 3 · 2026-08-08 · 8/16

MAKROTREND

Strategisk inbäddning av AI inom ramverk för suveränitet och compliance

Trots en snabb AI-utveckling läggs en parallell betoning på att integrera AI inom strikta ramverk för compliance, säkerhet och datasuveränitet. Detta innebär att innovation inom AI i utbildningssektorn måste balanseras med tydliga förväntningar på integritet, säkerhet, bias-testning och transparens, med fokus på att AI ska stödja snarare än ersätta mänsklig interaktion.

Ai · Reglering · Sakerhet · Innovation · 2 observationer · senast 7 maj 2026

Källor

01 **uniserver.nl**
uniserver.nl

02 **asiaiplaw.com**
asiaiplaw.com

03 **ip.com**
ip.com

© Trendscope · version 3 · 2026-08-08 · 9/16

MIKROTREND

Nationell samordning av digital infrastruktur för högre utbildning

Ett nytt nationellt konsortium, UniDig, har bildats i slutet av 2025 med 38 lärosäten för att stärka och effektivisera digitala förmågor, förbättra samordningen och öka den kollektiva rösten gentemot offentliga och internationella aktörer. Detta är ett konkret steg mot ökad digital suveränitet inom högre utbildning genom samlad kraft och minskat beroende.

Infrastruktur | Digitalisering | Effektivisering | 1 observation · senast 7 maj 2026

Källor

01 **swedishedtechindustry.se**
swedishedtechindustry.se

© Trendscope · version 3 · 2026-08-08 · 10/16

MAKROTREND

Fokus på europeiska och nationella språkmodeller för digital suveränitet

Efterfrågan på europeiska språkmodeller ökar på grund av skärpta regelverk och krav på transparens, vilket begränsar användningen av kommersiella modeller i reglerade miljöer. EU har en färdplan för att stärka teknisk och ekonomisk självständighet genom att utveckla öppna språkmodeller anpassade efter europeiska regelverk och värderingar. Sverige satsar specifikt på svenska språkmodeller tränade på nationell data för att minska beroendet av internationella teknikjättar och säkerställa förståelse för svensk lag och kultur.

Ai | Digitalisering | Sakerhet | 10 observationer · senast 16 juli 2026

Källor

01 **Sveriges AI-strategi**
regeringen.se

02 **Impact report 2025 | AI Sweden**
ai.se

03 **Bästa AI-verktygen för svenska företag 2026 - Satori**
satoriml.se

MEGATREND

Utveckling av europeiska molntjänster för känslig data

Det finns en tydlig ambition i Europa, inklusive Sverige, att minska beroendet av icke-europeiska molntjänster för hantering av känslig finansiell data. Regeringar och institutioner arbetar med att skapa nya, säkra molntjänster med fokus på datasuveränitet och säkerhet, vilket kommer att påverka infrastrukturval och datalagring för fintech-företag som hanterar hemlig eller känslig information.

Politik | Infrastruktur | Sakerhet | 4 observationer · senast 21 juni 2026

Källor

01 **[PDF] för ökad säkerhet, effektivitet och innovation i den offentliga ...**
regeringen.se

02 **Analys: ”Europa vill bryta digitala beroendet” | SVT Nyheter**
svt.se

03 **EU:s strategi för cybersäkerhet | Utváření digitální budoucnosti Evropy**
digital-strategy.ec.europa.eu

© Trendscope · version 3 · 2026-08-08 · 12/16

MAKROTREND

Nationell AI-strategi och reglering i skolan

Bristen på en nationell strategi för AI i skolan i Sverige, i kombination med att skrivningar om digital kompetens tonas ned i nya läroplaner, skapar ett behov av tydligare riktlinjer och potentiell reglering. Samtidigt efterfrågar lärare mer stöd och insyn i AI-användning, vilket indikerar ett kommande behov av standarder och utbildningskrav för AI-verktyg i undervisningen.

Reglering | Politik | Digitalisering | 12 observationer · senast 19 juli 2026

Källor

01 **Sverige saknar strategi för AI i skolan - Linköpings universitet**
liu.se

02 **[PDF] Om AI, digital kompetens, skolans roll och politiska vägval**
swedishedtechindustry.se

03 **Ny rapport: Digital kompetens i skolan formar framtidens möjligheter**
techsverige.se

MIKROTREND

Integrerade digitala ekosystem för skolans tjänster

Utvecklingen går mot sammanhållna digitala plattformar som integrerar olika skolrelaterade e-tjänster, inklusive skolval, fritidsansökan och hantering av kontaktuppgifter. Genom API-strategier skapas interoperabilitet för att erbjuda medborgarna en sömlös och enhetlig digital upplevelse, vilket minskar fragmentering och ökar användarnyttan.

Digitalisering · Infrastruktur · Effektivisering · 7 observationer · senast 3 augusti 2026

Källor

01 **E Tjanster**
grundskola.stockholm

02 **E Tjanst For Grundskola**
vasteras.se

03 **Skolportalen Sammanhallen Digital Service Inom Skolan**
digitaliseringsguiden.se

© Trendscope · version 3 · 2026-08-08 · 14/16

MAKROTREND

Förstärkt nationell cybersäkerhetsstrategi 2025-2029

Sverige har lanserat en ny nationell cybersäkerhetsstrategi för 2025-2029, med fokus på att gå från 'ord till handling'. Strategin syftar till att öka Sveriges cybersäkerhetsförmåga genom systematiskt arbete, kompetensutveckling och förmåga att hantera incidenter, med ett tydligt fokus på samarbete mellan offentlig och privat sektor.

Politik | Sakerhet | Hallbarhet | 10 observationer · senast 14 maj 2026

Källor

01 **Nationell Strategi For Cybersakerhet 2025 2029**
regeringen.se

02 **Beslut: Nationell strategi för cybersäkerhet 2025–2029**
riksdagen.se

03 **Ny nationell strategi för cybersäkerhet i Sverige**
energiforetagen.se

© Trendscope · version 3 · 2026-08-08 · 15/16

OM ANALYSEN

Använd gärna analysen

Du får gärna skriva ut, dela och citera ur analysen. Använd insikterna i ert eget arbete, i presentationer och i samtal där de kan göra nytta.

DOKUMENTKÄLLA

https://trendscope.se/strategisk-digital-suveranitet-for-utbildningssekt

NÄR DU HÄNVISAR

Ange Trendscope som källa. I digitala sammanhang får du gärna länka tillbaka till dokumentkällan, så att läsaren kan hitta den senaste publicerade versionen och följa underlaget vidare.

KONTROLLERA VIKTIGA UPPGIFTER

Både människor och AI kan missa sammanhang, feltolka uppgifter eller återge en källa fel. Kontrollera därför originalkällan när en uppgift ska ligga till grund för beslut, publicering eller andra sammanhang där korrekthet är viktig.

AI-STÖD OCH MÄNSKLIG KURERING

Delar av källinsamlingen och bearbetningen har gjorts med AI-stöd. Urval, struktur och den publicerade analysen har granskats och kurerats redaktionellt av människor.

FÖRESLAGEN HÄNVISNING

Trendscope. “Strategisk digital suveränitet för utbildningssektorn”. Uppdaterad 30 juni 2026.

© Trendscope · version 3 · 2026-08-08 · 16/16